

Rådmann

Kunnskapsdepartementet
Opplæringsavdelingen
pb. 8119 Dep
0032 OSLO

Arkivkode
A00

Vår ref.
08/1224 - JWI

Deres ref.

Dato
23.12.2008

-

FORSLAG TIL ENDRINGER I OPPLÆRINGSLOVEN OG PRIVATSKOLELOVEN – HØRINGSUTTALE FRA NES KOMMUNE (BUSKERUD)

Det fremmes i høringsnotatet forslag til flere endringer i opplæringsloven. Nes kommune finner ikke å kommentere alle forslagene, men vil begrense seg til å gi kommentarer til følgende punkter:

1. plikt til forsterket opplæring i norsk/samisk og matematikk på 1.-4. årstrinn
2. plikt til å utarbeide årlig rapport om tilstanden innenfor grunnopplæringen
3. rett og plikt til fysisk aktivitet i grunnskoleopplæringen

Ad. pkt. 1. Det foreslås lovhjemlet "Plikt for kommunen til å sørge for forsterka opplæring", med følgende formulering: *Kommunen skal sørge for forsterka opplæring i norsk eller samisk og matematikk på 1. til 4. årstrinn. Den forsterka opplæringa skal mellom anna liggje i særleg høg lærertettleik og vere særleg retta mot elevar med svak dugleik i lesing og rekning.* Nes kommune støtter fullt ut det prinsippet om tidlig innsats som ligger bak lovforslaget, men ser ikke hvordan de intensjonene som ligger i departementets vurderinger – "Det er imidlertid ikke meningen at en økning av lærertettheten her, skal skje på bekostning av lærertettheten i andre fag og på andre trinn" – skal kunne følges opp og dokumenteres.

De "økte" midlene ligger i rammetilskuddet til kommunen, og kommunens økonomiske situasjon er slik at økningene i overføringene er mer enn spist opp av økte utgifter, ikke minst etter sentrale lønnsoppgjør. Kommunens administrasjon og kommunestyrets oppgave har også i år vært å skjære ned på sektorenes budsjett. Da er det svært vanskelig, og i strid med prinsippet for rammeoverføringer, og skulle betrakte noen deler av rammeoverføringen som

---

Kommunehuset
3540 Nesbyen
E-post adresser:
Internettadresse:

Telefon: 32 06 83 00
Telefaks: 32 06 83 21
postmottak@nes-bu.kommune.no
www.nes-bu.kommune.no

Bankgiro: 2351.20.92691
Org.nr.: 00964951640

”øremerkede”. Når det gjeldende inntektssystemet for kommunene ble etablert på 80-tallet, var et formål å gi lokaldemokratiet handlingsrom.

Innholdet i formuleringen ” *særleg høg lærartettleik*” gir en føring, men i forhold til hva – lærertetthet på andre trinn, lærertetthet før loven iverksettes, lærertetthet i forhold til andre skoler osv. Signalet om tidlig innsats er gitt i tidligere dokumenter, som St.meld. 16, og de som for eksempel på det grunnlag har økt lærertettheten på begynnertrinnene har et annet utgangspunkt enn de som ikke har gjort det.

Eller, hvis en kommunes økonomi tilsier at ressursene til skolene må reduseres, men man i denne prosessen skjærer de yngste årskullene i størst mulig grad, vil da den lovmessige plikt til forsterket opplæring være oppfylt?

Uten direkte øremerking av midler vil kommunens mulighet til å følge opp denne lovparagraf være avhengig av kommunens totale økonomiske situasjon, og politiske prioriteringer.

- Ad. pkt. 2. Det foreslås lovhjemlet et nytt tredje punktum i § 13-10 andre ledd i opplæringsloven e: *Som ein del av oppfølgingsansvaret etter dette leddet skal det utarbeidast ein årleg rapport om tilstanden i grunnopplæringa knytt til læringsresultat, fråfall og læringsmiljø.*

Også dette forslaget kan Nes kommune støtte. Og vi ser meget positivt på at det gjennom dette initieres en rapportering og et system som fokuserer også på skolens pedagogiske målsettinger.

Men, så enkelt å fremskaffe den påkrevde informasjon som det fremstilles i høringsdokumentets pkt. 4.4., kan vi vanskelig se at det er. På kommunenivå kan en nok finne opplysninger på skoleporten om andel av elever som presterer på laveste nivå på nasjonale prøver, men hva sier det i en liten kommune hvor vel 2 % på laveste nivå kan bety en elev – og hvor alle vet bakgrunnen for denne lave score.

Deler av informasjonen som en mener en skal kunne finnes på skoleporten er ikke tilgjengelig for kommunenivået i primærkommunene i dag – det gjelder for eksempel andel i vgs. som fullfører ordinær videregående opplæring eller når planlagt kompetanse på lavere nivå, det gjelder videre kriterier som andel elever som får utfordringer nok, som oppgir at opplæringen er tilpasset deres nivå og som får faglige tilbakemeldinger. Spørsmålene i Elevundersøkelsens obligatoriske spørsmål gir i dag ikke godt grunnlag for å gå inn i disse problemstillingene. Det må derfor foretas endringer i hvilke data som gjøres tilgjengelig før dette blir enkelt å finne fram. Slik det er i dag må en rapportering fra kommunenivået, i tillegg til data som kan hentes fra skoleporten, bygge på data innhentet fra skolenes grunnlagsmateriell. Hvis en målsetting er å få en årlig rapport som fokuserer på og initierer lokale drøftinger på de samme fokusområder, må grunnlagsmateriell gjøres lett tilgjengelig. Uansett – kjennskapen til skolenes læringsresultat og læringsmiljø vil være ulikt mellom kommunen, mellom store kommuner med ti-talls skoler og små med en til to skoler, og en drøfting av en tilstandsrapport tilsvarende ulik.

- Ad. pkt. 3. Det foreslås lovhjemlet en endring i opplæringslovens § 2-3, hvor departementet gis hjemmel for en forskrift som regulerer aktiviteter som ikke er opplæring i fag. Konkret er det her snakk om rett og plikt til fysisk aktivitet.

Vi forutsetter at en forskrift her vil bli gjenstand for høring etter at en lovendring er vedtatt. Det er spennende at det legges opp til at det når dette ikke er undervisning, kan det være aktiviteter som ledes av ansatte med annen kompetanse enn lærere.

Når det gjelder vurderingen av på hvilke årstrinn aktiviteten skal legges, gis det i høringsnotatet føringer om at disse aktiviteter skal legges på mellomtrinnet. Elever i 1. til 4. årstrinn vil ha et tilbud om organiserte aktiviteter gjennom skolefritidsordningen, men vi vil tro at elever på ungdomstrinnet vil ha minst like stort behov for organiserte fysiske aktiviteter. Rent praktisk lar dette seg vanskeligere organisere i og med at elever på ungdomstrinnet har en "full" skoleuke og aktiviteter måtte legges opp i tillegg til denne. Skoledagens lengde er i de fleste distriktskommuner bl.a. regulert av en samordnet skoleskyss – som i stor grad innvirker på tidspunkt for skoledagens start og slutt. Rom for fysiske aktiviteter, som også er vektlagt i tidligere dokumenter må, på årstrinn hvor elevene har full skoleuke, finnes ved å legge disse inn i det som i dag er regulert pause- og spisetid, eller i forlengelse av skoledagen. Med det forslag som fremmes i høringsnotatet, da som frivillige ordninger.

I høringsdokumentet ser det ut til at en ser for seg ukentlige aktiviteter med varighet på en time på to av trinnene 5. til 7. Det bør være mulig å organisere dette i økter av annen lengde og for eksempel ha ukentlige aktiviteter på 2/3 time på alle de tre trinnene 5. til 7.

Med hilsen

Jan Winther
ass. rådmann

Vær vennlig å oppgi vår referanse ved kontakt pr. brev eller telefon.